

Badania naukowe stanowią refleksyjny proces, którego celem jest **poznanie i zrozumienie** interesującego nas zjawiska. Powinny charakteryzować się wniesieniem **oryginalnego wkładu** w dotychczasowy stan wiedzy. Możliwość prowadzenia badań i ogłaszania ich wyników stanowi prawo zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto, prowadzenie badań powinno być **obowiązkiem instytucji kultury**, finansowanych ze środków publicznych.

Badania naukowe mogą mieć:

- **charakter podstawowy** – cel zdobywania nowej wiedzy bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne,
- **charakter aplikacyjny** – cel zdobywania nowej wiedzy i umiejętności z nastawieniem na praktyczne zastosowanie.

Projektowanie badań naukowych charakteryzuje się **ustalonym porządkiem**, od **zaciekawienia danym zjawiskiem**, przez przegląd literatury, sformułowanie tematu badań, problemu badawczego, pytania badawczego bądź hipotezy, dobranie metodologii badań i reprezentacji bądź próby badawczej, przeprowadzenie badania pilotażowego, po szczegółowe opracowanie harmonogramu (wyznaczenie poszczególnych etapów badań, a także przyporządkowanie działań do osób) i kosztorysu (obejmującego koszty wynagrodzeń, aparatury, materiałów i drobnego sprzętu, wyjazdów służbowych i innych kosztów).

Wnioski o finansowanie badań w ramach różnego rodzaju konkursów grantowych zazwyczaj powinny opisywać takie elementy, jak:

- **cel badań** – problem badawczy, pytania badawcze; luka badawcza,
- **stan wiedzy** – uzasadnienie istotności proponowanych badań i ich innowacyjności; przewidywany wpływ realizacji projektu na badany obszar,
- **harmonogram badań** – wyniki badań pilotażowych; analiza ryzyka;
- **metodologia** – metody i narzędzia badawcze; sposoby analizowania wyników; niezbędne wyposażenie,
- dotychczasowe **doświadczenie i dorobek** badacza,
- odniesienie się do zbliżonych zadań badawczych,
- szczegółowy **kosztorys** z uzasadnieniem,
- **plan zarządzania danymi** – sposób przechowywania i udostępniania,
- **kwestie etyczne** – badania z udziałem ludzi; użycie zasobów dziedzictwa kulturowego,
- **wykaz źródeł**.